

International Journal of Speleology

Húsz évvel ezelőtt, 1964 októberében vaskos kötetel indult meg a barlangtudomány nemzetközi folyóirata, az International Journal of Speleology. Néhány magas színvonalú kötet után a kiadvány megjelenése akadozni kezdett, majd pénzügyi és szervezési nehézségek miatt hosszú szünetek következtek. A szerkesztést és a kiadást új emberek, új vállalatok vették át, de sorra csödbe jutottak.

Az elmúlt években újabb — reméljük sikeres — változás következett be. Most kaptuk a hírt, hogy a kiadvány szerkesztését 1981 januárjában a római „La Sapienza” Egyetem biológiai tanszékének munkacsoportja vette át Valerio Sbordoni professzor vezetésével. 1984 januárjától a kiadási ügyek és a teljes adminisztráció is átkerült Hollandiából Olaszországba; a kiadvány negyedévenkénti rendszeres megjelenését az Olasz Barlangkutató Társulat vállalta.

Új seprű jól seper — szokták mondani. Reméljük, hogy ez a szólásmondás Olaszországban is érvényes,

és ennek a barlangtudomány is hasznát látja. A kezdet mindenesetre biztató: több éves késéssel, de megjelent a kiadvány soron következő 1981. évi 11. kötetének összevont 3—4. száma, sőt a jelen közlemény nyomdába adásának perceiben megérkeztek az 1982 (1—4) és 1983 (1—4) kötetek is. A tartalomjegyzékből megállapítható, hogy a cikkek 80%-a biológiai témákkal foglalkozik. A szerzők közt egyetlen magyar név sincs, de nem hiányzik a románok és a csehszlovákok. Kíváncsian lenne, hogy a magyar szakemberek is hallassák hangjukat nemzetközi szempontból jelentős témákkal.

A kiadványban megjelentetésre szánt dolgozatokat a következő címre kell küldeni: Prof. Valerio Sbordoni, Editor, International Journal of Speleology, Dipartimento di Biologia Animale e dell'Uomo, Viale delle Università 32. 00161 Roma, Italia. A kéziratokat lehetőleg angol nyelven nyújtsák be a szerzők. *Balázs Dénes*

A „DIE HÖHLE” ÜNNEPI SZÁMA

Oszt rák szakmai testvérlapunk, a Die Höhle 1984. évi 3—4. száma ünnepi színes köntösben és szokatlanul nagy terjedelemben (228 oldal!) jelent meg. A borítón a szokásos címadatokon kívül ez a felirat olvasható: Festschrift Hubert Trimmel. Az ünnepi számot Prof. Dr. Hubert Trimmel 60. születésnapja alkalmából adták ki.

Hubert Trimmel nem kell bemutatnunk a magyar barlangkutatóknak, hiszen többször járt hazánkban, és állandó szoros kapcsolatban áll a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulattal. Hazájában először 1949-ben választották meg az Oszt rák Barlangkutató Szövetség főtítkárává, majd hosszú

éveken át a Szövetség alelnöki tisztét töltötte be. Harminc éve szerkeszti a világ egyik legszínvonalasabb és rendszeresen megjelenő szakfolyóiratát, a Die Höhlét. Ő képviselte hazáját 1953-ban a Párizsban megrendezett I. Nemzetközi Szpeleológiai Kongresszuson, s munkássága azóta elválaszthatatlan a barlangtudomány nemzetközi szervezetétől. 1969-ben őt választották meg a Nemzetközi Szpeleológiai Unió főtítkárának, s többször újraválasztva, napjainkban is viseli ezt a sok munkával járó tisztséget. Emellett igen aktív tudományos kutatómunkát is folytat, ennek bizonyossága a mintegy 500 szakmai publikációja. Tudományos érdemeiért, valamint az osztrák és magyar barlangkutatói kapcsolatok elmélyítése terén végzett munkája elismeréseként az MKBT 1978-ban tiszteleti tagjává választotta.

A Hubert Trimmel tiszteletére összeállított vaskos füzetben a legkiválóbb karsztológusok és szpeleológusok jelentették meg tanulmányaikat. Magyar részről Kessler Hubert dolgozata látott napvilágot a kiadványban, témája: beszivárgási vizsgálatok a karszterületeken és a barlangkutatók szerepe a vízellátásban.

Kissé megkésve — a magyar barlangkutatók is jó egészséget és még sokáig tartó eredményes munkásságot kívánnak osztrák barátjuknak, Hubert Trimmelnek. Szerencsés leszállást! „Glück tief!”

Balázs Dénes

Dr. Hubert Trimmel átveszi a tiszteleti taggá választásáról szóló oklevelet dr. Láng Sándortól, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat elnökétől (Hegedűs Gy. fényképe)

MÉRGEZŐ ANYAGOK ELTÁVOLÍTÁSA A KIS-ZSOMBOLYBÓL

Szlovákiában, Rozsnyó mellett, a Szilicei-fennsíkon található egy csaknem 140 m mély aknabarlang, a Kis-zsomboly. Évtizedekkel ezelőtt csaknem 20 köbméter rendkívül veszélyes agrárvegyszert dobtak a rendszerbe. A Kelet-szlovákiai Vízmű térképezte fel a Rozsnyó környéki szennyezőgócokat. A nagy mélység, a kitermelendő anyag mennyisége és nem utolsósorban az anyag rendkívüli veszélyessége meghaladta a szlovák vállalkozók lehetőségeit, illetve csak nagyon drágán tudták volna elvégezni a mérgező anyag eltávolítását.

A hegymászókból és barlangkutatókból alakult Excelsior Gazdasági Munkaközösség a mintavétel és a vegyvizsgálat után készült szakvélemény alapján vállalta el a munkát, amelynek előkészítésére egy hónap állt rendelkezésére.

A zsomboly 12 m átmérőjű nyílása fölé alumínium állványcsövekből és acélsodronyokból hidat épít-

tettünk. Megterveztük és elkészítettük a fél tonna teherbírású speciális csörlőt. A nagyobb biztonság érdekében egy légelszívó rendszert is terveztünk és építettünk be a barlangba. A mérgezett anyagokat 200 literes fémhordókba töltöttük és úgy hoztuk a felszínre. A napi teljesítmény átlagosan 10 hordó anyag kitermelése volt. A méreggel teli hordókat a felszínen lezártuk, később pedig a Vízmű elszállította az erre a célra kijelölt méregtemetőbe. Az anyag veszélyessége miatt szigorú óvintézkedésekre volt szükség, ennek ellenére is került méreg a szerveszetünkbe, amit rendszeres vérvétellel és orvosi vizsgálatokkal ellenőriztek. A barlangot két és fél hónapi munkával tisztítottuk meg a mérgező anyagoktól.

Börcsök Péter

INNEN – ONNAN

A *cseh barlangkutatók* 1984-ben is számos expedíciót vezettek az országhatárakon túlra. Ezek közül a legjelentősebbek:

- Jean Bernard '84 (Franciaország, —1358 m)
- Grotan '84 (Svédország — pszeudokarsztok tanulmányozása)
- Hochgant '84 (Svájc — alpi karsztok tanulmányozása)
- Vorarlberg '84 (Ausztria — Semriacher-Lurgrotte, Dachstein-Mammuthöhle)

STALAGMIT
1985. 2.

A *Kínai Karsztkutató Intézet* 240 főt foglalkoztat, ebből 150 fő kutató és technikus. Az intézet az alábbi fő területeken működik:

- alapozó elméleti részleg;
- karszthidrogeológia;
- karszt-engineering;
- kutatástechnika;
- laboratóriumi elemzések;
- általános információs részleg.

The NSS BULLETIN
1983. 4.

Angol—ausztrál közös expedíció indult 1984 augusztusában — a korábbi feltáró munka folytatásaként — a Jáva szigetén lévő Gunung Sewu keleti területének feltárására. A 12 tagú expedíció 55 barlangbejáratot kutatott fel. A legnagyobb eredmény a Luweng Jaran-barlang feltárása és térképezése volt, amelynek hossza meghaladja a 11 km-t. Jelenleg ez Indonézia leghosszabb barlangja.

CAVE SCIENCE
1985. 2.

A *Szovjetunióban* új típusú karabinert fejlesztettek ki titánötvözetből „Irbis—2200” néven. Tömege 77 g, terhelhetősége 2200 kg, ára 4,50 rubel.

SUBTERRA
1984. 95.

A *yorki egyetem barlangkutatói* (YUCPC) a madridi műszaki egyetem barlangkutatóival (SEII) közös expedíciót szerveztek a spanyolországi Picos de Europa karszterületeire. A legjelentősebb feltáró és dokumentáló munkát a 195 m mély 18-as és a —259 m mély M2 jelű zsombolyban végezték.

Angol barlangkutatók 1984 októberében expedíciót szerveztek a Pápua Új-Guineához tartozó Új-Britannia-sziget keleti részének (East New Britain) karszterületeire. Az „Untamed River Expedíció” a Nakai-hegység Nare (Ngare) óriás zsombolyán leereszkedve 2,25 km hosszú és 260 m mély rendszert tárt és térképezett fel.

A *cambridgei barlangkutatók* (CUCC) szokásos nyári ausztriai expedíciójuk során a Totes Gebirge Wolfhöhle nevű barlangjában —426 m mélyre jutottak le, és folytatták kutatásaikat a Schnellzug-Stellerweg —898 m mély barlangrendszerének oldalaknáiban.

CAVES and CAVING
1985. 29.

Osztrok barlangkutatók elkészítették a 35 km hosszú Dachstein-Mammuthöhle 1 : 500 méretarányú térbeli modelljét (alapterülete 3 × 5 m, magassága 3 m), amelyet az 1984-ben megnyitott Schönbergalmi Barlangmúzeumban állítottak ki.

DIE HÖHLE
1984. 3—4.